Samling af Afgørelser

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT
P. CRUZ VILLALÓN
fremsat den 21. december 2011 [1]

Sag C-336/09 P

Republikken Polen
mod

Europa-Kommissionen

»Appel — landbrug — fælles markedsordning — vedtagelse af overgangsforanstaltninger som følge af nye medlemsstaters tiltrædelse — forordning (EF) nr. 60/2004 — annullationssøgsmål — frister — begyndelsestidspunkt — forsinkelse — nye medlemsstaters ret til effektiv domstolsbeskyttelse i relation til retsakter, der udstedes i perioden fra datoen for tiltrædelsestraktatens undertegnelse til datoen for dens ikrafttræden — retsunion — Unionens værdier — retsstat — medlemsstaternes lighed over for traktaterne«

1. Fire år efter dommen af 23. oktober 2007 i sagen Polen mod Rådet [2] vedrørende det annullationssøgsmål, som Republikken Polen havde anlagt til prøvelse af en afgørelse fra Rådet for Den Europæiske Union, og som Domstolen forkastede uden at tage stilling til Rådets formalitetsindsigelse om, at sagen var anlagt for sent [3], skal Domstolen nu træffe afgørelse i en appelsag, der er iværksat til prøvelse af en kendelse, hvorved Den Europæiske Unions Ret afviste et annullationssøgsmål, fordi det var anlagt for sent – således uden at prøve sagens realitet – som Republikken Polen havde anlagt i en meget lignende sammenhæng, denne gang til prøvelse af en forordning fra Europa-Kommissionen. [4]. Domstolen får med Republikken Polens appel lejlighed til at tage stilling til de argumenter, som denne medlemsstat har fremført ved Retten til støtte for, at dens sag ikke kunne afvises med den begrundelse, at den var anlagt for sent. Denne argumentation var genstand for en grundig undersøgelse i generaladvokat Poiares Maduros forslag til afgørelse i den ovennævnte sag Polen mod Rådet. Sidstnævntes bedømmelse, som jeg i vid udtrækning tilslutter mig, giver mig mulighed for at koncentrere mine overvejelser om supplerende aspekter.

I – Tvistens baggrund, retsforhandlingerne ved Retten og den anfægtede kendelse

2. Ved kendelse af 10. juni 2009 i sag T-258/04, Polen mod Kommissionen [5], afviste Retten i Første Instans, på grund af forældelse, Republikken Polens påstand om annullation af artikel 5, artikel 6, stk. 1-3, artikel 7, stk. 1, og artikel 8, stk. 2, litra a), i Kommissionens forordning (EF) nr. 60/2004 af 14. januar 2004 om overgangsforanstaltninger for sukker som følge af Tjekkiets, Estlands, Cyperns, Letlands, Litauens, Ungarns, Maltas, Polens, Sloveniens og Slovakiets tiltrædelse [6].

1 — Originalsprog: fransk.

2 — Sag C-273/04, Sml. I, s. 8925.

3 — Præmis 33.

4 — Domstolen fik samtidig forelagt endnu en appel i en lignende sag (sag C-335/09 P, Polen mod Kommissionen), der verserer for Domstolen, til prøvelse af en dom, hvori Retten på samme måde og af de samme grunde dels afviste en sag anlagt af Republikken Polen til prøvelse af en anden forordning fra Kommissionen, fordi den var anlagt for sent.

5 — Herefter »den appellerede kendelse«.

6 — EUT L 9, s. 8.

3. Retten fastslog, at forordning nr. 60/2004 var blevet offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende* den 15. januar 2004, og at søgsmålsfristen følgelig udløb den 8. april 2004. Da Republikken Polens stævning blev indleveret til Rettens Justitskontor den 28. juni 2004, fastslog Retten, at sagen var anlagt for sent [7].

4. Retten tiltrådte den formalitetsindsigelse, som Kommissionen havde fremsat på grundlag af en streng anvendelse af bestemmelserne i artikel 230, stk. 5, EF. Retten fastslog således, at sagen anlagt til prøvelse af forordning nr. 60/2004 var anlagt efter den i denne bestemmelse fastsatte frist på to måneder, hvilken frist beregnes fra tidspunktet for dens offentliggørelse, og konkluderede, at Republikken Polen havde anlagt sagen efter frists udløb [8], idet den derefter forkastede de forskellige argumenter, som Republikken Polen havde fremført.

5. Således blev argumenterne om, at forordningen ikke var offentliggjort på de 20 officielle EU-sprog [9], at dens ikrafttræden var betinget af tiltrædelsestraktatens ikrafttræden [10], og at den var rettet til alle medlemsstaterne, herunder de fremtidige medlemsstater [11], afvist med den begrundelse, at de ikke kunne anses for at så tvivl om gyldigheden af den ovennævnte konklusion.

6. Retten redegjorde dernæst for, hvorfor denne strenge anvendelse af søgsmålsfristen, regnet fra tidspunktet for offentliggørelsen af forordning nr. 60/2004, ikke begrænsede Republikken Polens ret til effektiv domstolsbeskyttelse [12].

7. I forbindelse med undersøgelsen af, om sagen kunne antages til realitetsbehandling, mindede Retten om, at den strenge overholdelse af fællesskabsbestemmelserne om søgsmålsfrister kun kan fraviges under ganske særlige omstændigheder, omstændigheder, som ikke kunne forudses, eller force majeur [13]. Retten vurderede, at Republikken Polen ikke i denne henseende havde forklaret, hvorfor der i denne sag skulle være tale om sådanne ganske særlige omstændigheder for Republikken Polen, der skulle kræve en fravigelse fra princippet om en streng anvendelse af søgsmålsfristerne med en begrænsning af retssikkerhedsprincippet til følge.

8. Med sin appel har Republikken Polen nedlagt påstand om, at den appellerede kendelse ophæves, at der træffes endelig afgørelse i sagen, og følgelig, at søgsmålet anlagt til prøvelse af forordning (EF) nr. 60/2004 antages til realitetsbehandling, samt at påstandene vedrørende sagens realitet som formuleret i første instans tages til følge.

II – Retsforhandlingerne ved Domstolen og parternes påstande

9. Republikken Polen har indleveret appelskrift til Domstolens Justitskontor den 24. august 2009. Medlemsstaten har i sine skriftlige indlæg anmodet om, at appellen behandles af Store Afdeling.

10. Eftersom ingen af parterne har fremsat begæring herom, har Domstolen besluttet, at sagen ikke skal omfatte mundtlig forhandling.

11. Republikken Polen har nedlagt følgende påstande:

— Den anfægtede kendelse ophæves.

7 — Den appellerede kendelses præmis 42-46.
8 — Den appellerede kendelses præmis 46, 70 og 71.
9 — Den appellerede kendelses præmis 48-50.
10 — Den appellerede kendelses præmis 51 og 52.
11 — Den appellerede kendelses præmis 53-56.
12 — Den appellerede kendelses præmis 57-70.
13 — Den appellerede kendelses præmis 55.

— Artikel 5 og artikel 6, stk. 1-3, artikel 7, stk. 1, og artikel 8, stk. 2, litra a), i forordning nr. 60/2004 annulleres.

— Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

12. Kommissionen har nedlagt følgende påstande:

— Appellen forkastes.

— Republikken Polen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

III – Appellen

A – *Republikken Polens argumenter*

13. Til støtte for sin appel har Republikken Polen fremført fem anbringender, hvorved den kritiserer Rettens stillingtagen til spørgsmålet om, hvorvidt sagen anlagt til prøvelse af forordning nr. 60/2004 [14] kunne antages til realitetsbehandling.

14. For det første kritiserer Republikken Polen Retten for, på grundlag af en urigtig fortolkning af Rådets forordning nr. 1 af 15. april 1958 om den ordning, der skal gælde for Det Europæiske Økonomiske Fællesskab på det sproglige område [15], at have fastslået, at fristen for at anlægge sag til prøvelse af forordning nr. 60/2004 begyndte at løbe på dagen for denne forordnings offentliggørelse på Det Europæiske Fællesskabs officielle sprog bestående af 15 medlemsstater og dermed før offentliggørelsen på alle de officielle sprog i det udvidede Fællesskab.

15. For det andet har Republikken Polen gjort gældende, at Retten med urette fastslog, at den før tiltrædelsen af Den Europæiske Union faktisk kunne have anlagt annullationssøgsmål til prøvelse af forordning nr. 60/2004, ikke på grundlag af artikel 230, stk. 2, EF om bl.a. medlemsstaternes ubetingede søgsmålsadgang, men på grundlag af artikel 230, stk. 4, EF, dvs. på samme grundlag og samme betingelser, som gælder for fysiske eller juridiske personer. Republikken Polen har nærmere bestemt gjort gældende, dels at forordning nr. 60/2004 på tidspunktet for offentliggørelsen den 15. januar 2004 kun pålagde medlemsstaterne, hvilket Republikken Polen principielt endnu ikke var, forpligtelser, som derudover først lå ude i fremtiden og fandt anvendelse fra tidspunktet for tiltrædelsesaktens effektive ikrafttrædelse. Dels har Republikken Polen subsidiært anført, at den på tidspunktet for offentliggørelsen ikke opfyldte de i artikel 230, stk. 4, EF fastsatte særlige betingelser for søgsmålskompetence.

16. For det tredje har Republikken Polen gjort gældende, at Retten, idet Republikken Polen blev frataget retten til at få prøvet lovligheden af forordning nr. 60/2004, selv om denne forordning var rettet til Republikken Polen i dens egenskab af medlemsstat, har tilsidesat princippet om retsfællesskabet og Republikken Polens ret til effektiv domstolsbeskyttelse. Republikken Polen har tilføjet, at den strenge iagttagelse af søgsmålsfristerne ikke må føre til uligheder mellem medlemsstaterne, navnlig hvad angår spørgsmålet om retten til domstolsbeskyttelse for de gamle og de nye medlemsstater.

17. For det fjerde har Republikken Polen gjort gældende, at Retten har tilsidesat solidaritetsprincippet og princippet om god tro, idet Republikken Polen blev frataget retten til at anlægge sag til prøvelse af forordning nr. 60/2004, der ulovligt har ændret vilkårene for Republikken Polens tiltrædelse af Den Europæiske Union og forrykket ligevægten mellem de rettigheder og pligter, der udspringer af dens medlemskab af Unionen.

14 — Den appellerede kendelses præmis 40-71.

15 — EFT 1952-1958, s. 59.

18. For det femte har Republikken Polen endelig gjort gældende, at Retten har overtrådt procedurereglerne, idet den ikke tog stilling til argumenterne vedrørende tilsidesættelse af solidaritetsprincippet og af princippet om god tro, og idet den afsagte kendelse ikke var tilstrækkeligt begrundet.

B – *Bedømmelse*

19. De fem anbringender, som Republikken Polen har fremført, rejser næsten alle spørgsmål, der utvivlsomt er vidtrækkende i den særlige og altid vanskelige kontekst i forbindelse med Unionens gradvise udvidelse med de øvrige stater i Europa. Republikken Polen har fremsat sine anbringender i den ovenfor beskrevne rækkefølge, og det er i princippet i den nævnte rækkefølge, at Domstolen skal tage stilling til dem.

20. Der er imidlertid et klart hierarki mellem disse anbringender. Navnlig det tredje anbringende skal efter min mening fremhæves, da det rejser spørgsmål om Unionens grundlag, om de værdier – navnlig om retsstaten – som ligger til grund for Unionen [16], om princippet om en retsunion [17], hvorefter institutionernes retsakter er undergivet »loven« [18], samt om medlemsstaternes ligestilling i forhold til traktaterne [19], som er et princip, der vedrører Unionens struktur, og som nu er indføjet i artikel 4, stk. 2, TEU [20]. Det skal imidlertid præciseres, at Republikken Polens argumenter i relation til dens andet anbringende, hvormed den rejser spørgsmålet, om de særlige bestemmelser i artikel 230, stk. 4, EF i den foreliggende sag finder anvendelse på en forestående medlemsstat, indirekte vil blive behandlet i forbindelse med denne undersøgelse.

21. Før indledningen af denne dobbelte undersøgelse skal der imidlertid, som Retten i øvrigt ligeledes gjorde det i den appellerede kendelse, henvises til Domstolens praksis, hvorefter dels en streng iagttagelse af fællesskabsbestemmelserne om søgsmålsfrister er i overensstemmelse med hensynet til retssikkerheden og nødvendigheden af at undgå enhver forskelsbehandling eller vilkårlighed i retsplejen [21], dels, at disse bestemmelser i henhold til artikel 45, stk. 2, i statutten for Den Europæiske Unions Domstol kun kan fraviges under ganske særlige omstændigheder, en omstændighed, der ikke kan forudses, eller force majeure, eller på grund af en undskyldelig fejl [22]. Hvis denne sag skulle løses på grundlag af en streng anvendelse af bestemmelserne i artikel 230, stk. 4, EF, er det klart – uden at det herved er nødvendigt at gå i detaljer – at søgsmålet måtte afvises. Republikken Polens tredje anbringende rejser imidlertid spørgsmålet, om Domstolen under de meget særlige omstændigheder, der foreligger i sagen, ikke burde foretage en fortolkning secundum legem eller preater legem af EU-retten, som fører til et andet resultat.

16 — For nu at bruge den formulering, der er anvendt i artikel 2 TEU.

17 — Ifølge den af Domstolen fastlagte terminologi, jf. dom af 29.6.2010, sag C-550/09, E og F, Sml. I, s. 6213, præmis 44.

18 — Det forfatningsmæssige grundlag som fastlagt i traktaterne, for at bruge udtrykket i dom af 23.4.1986, sag 294/83, Les Verts mod Europa-Parlamentet, Sml. s. 1339, præmis 23.

19 — Selv om traktaterne ikke udtrykkeligt henviste til princippet om medlemsstaternes lighed før Lissabontraktatens ikrafttrædelse, har Domstolen ikke desto mindre anerkendt, at det på en vis måde er afgørende for dem; jf. i denne retning J. Zemanec: »The Principle of Equality«, i C. Kaddous og A. Auer: *Les principes fondamentaux de la Constitution européenne*, Helbing & Lichtenhahn, LGDJ, 2006, s. 237, K. Lenaerts og P. Van Nuffel: »Advanced Integration and the Principle of Equality of Member States within the European Union«, i C. Kaddous og A. Auer, op.cit., s. 245, navnlig s. 249. Jf. dom af 7.2.1973, sag 39/72, Kommissionen mod Italien, Sml. s. 101, præmis 24, og af 7.2.1979, sag 128/78, Kommissionen mod Det Forenede Kongerige, Sml. s. 419, præmis 12. Jf. ligeledes, fra en helt anden synsvinkel, dom af 29.3.1979, sag 231/78, Kommissionen mod Det Forenede Kongerige, Sml. s. 1447, præmis 9.

20 — Denne bestemmelse gengiver artikel I-5 i udkast til traktat om indførelse af en forfatning for Europa, som havde overtaget den i retspraksis anvendte formulering af det ovenfor nævnte princip. Jf. i denne henseende J.-C. Piris: *The Lisbon Treaty – A Lega land Political Analysis*, Cambridge University Press, 2010, s. 83-84, M. Blanquet, Article I-5, i L. Burgorgue-Larsen, A. Levade og F. Picod (red.): *Traité établissant une Constitution pour l'Europe*, Tome 1, Bruylant, 2007, s. 96.

21 — Jf. bl.a. dom af 12.7.1984, sag 209/83, Ferriera Valsabbia mod Kommissionen, Sml. s. 3089, præmis 14, samt kendelse af 5.2.1992, sag C-59/91, Frankrig mod Kommissionen, Sml. I, s. 525, præmis 8, af 7.5.1998, sag C-239/97, Irland mod Kommissionen, Sml. I, s. 2655, præmis 7-9, af 17.5.2002, sag C-406/01, Tyskland mod Parlamentet og Rådet, Sml. I, s. 4561, præmis 20, og af 8.11.2007, sag C-242/07 P, Belgien mod Kommissionen, Sml. I, s. 9757, præmis 16.

22 — Jf. bl.a. dom af 5.4.1979, sag 117/78, Orlandi mod Kommissionen, Sml. s. 1613, præmis 10 og 11, og af 15.12.1994, sag C-195/91 P, Bayer mod Kommissionen, Sml. I, s. 5619, præmis 26, samt kendelse af 27.11.2007, sag C-163/07 P, Diy-Mar Insaat Sanayi ve Ticaret og Akar mod Kommissionen, Sml. I, s. 10125, præmis 36, af 14.1.2010, sag C-112/09 P, SGAE mod Kommissionen, Sml. I, s. 351, præmis 20, og af 16.11.2010, sag C-73/10 P, Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert mod Kommissionen, Sml. I, s. 11535, præmis 42.

22. Med sit tredje anbringende har Republikken Polen nærmere bestemt gjort gældende, at en streng overholdelse af EU-bestemmelserne om søgsmålsfrister ikke må føre til accept af ulighed i forhold til retten til domstolsbeskyttelse for de »gamle« og de »nye« medlemsstater. Medlemsstaterne må ikke fratages deres ret til at anlægge sag på grundlag af artikel 230, stk. 2, EF, som er bestemmelsen om medlemsstaternes søgsmålskompetence, og som er et udtryk for deres naturlige ret til beskyttelse af deres økonomiske og sociale interesser ved Unionens retsinstanser mod en retsakt, der er rettet til dem. EU-institutionerne kan følgelig ikke ved valget af tidspunktet for offentliggørelsen af en retsakt rettet til alle medlemsstater fratage de nye medlemsstater deres ret til adgang til domstolsprøvelse. Under henvisning til punkt 50 i generaladvokat Poiares Maduros forslag til afgørelse i den nævnte sag Polen mod Rådet har Republikken Polen gjort gældende, at ved at afvise dens sag har Retten åbenbart krænket princippet om retsstaten og princippet om retten til effektiv domstolsbeskyttelse. Republikken Polen har tilføjet, at i modsætning til, hvad Retten har fastslået i den appellerede kendelses præmis 55, er den pågældende situation i den foreliggende sag i sig selv kendetegnet ved særlige omstændigheder.

23. Denne sag sår således tvivl om de afledte retsakter, som Unionen har udstedt mellem datoen for undertegnelse og datoen for ikrafttrædelse af en tiltrædelsestraktat, og som er vedtaget for at opfylde kravene i forbindelse med tiltrædelsen og dermed gælder for den nye medlemsstat eller de nye medlemsstater, som har undertegnet den nævnte traktat.

24. Svaret på Republikken Polens principielle argumentation kræver, at der anlægges et lidt videre perspektiv, hvilket er målet med de følgende generelle overvejelser.

25. Det skal dels understreges, at Unionen – hvilket er et af dens særtræk i forhold til andre folkeretssubjekter – er en union af stater og af folk, der udfører et kontinuerligt lovgivningsarbejde, som så at sige aldrig afbrydes, og som er af en intensitet, der er hidtil uset i en international organisation i udtrykkets videste forstand. Det er ikke tilfældigt, at Unionens retsorden hurtigt har fået den grad af autonomi, forrang og effektivitet, som kendetegner den [23].

26. Det skal dels påpeges, at den gradvise udvidelse af Unionen, der oprindelig omfattede seks medlemsstater, ikke er et enestående fænomen, men derimod tæt knyttet til Unionens formål. Inkorporeringen af en ny europæisk stat i Unionen er i dette perspektiv en proces, der til stadighed bliver mere kompleks, og som står i direkte forhold til graden af integration og regelværkets stigende omfang [24].

27. Heraf følger, at Unionens retsorden så at sige aldrig ophører med at fungere, og at dens lovgivningsmæssige aktiviteter navnlig ikke kan afbrydes i løbet af udvidelsesprocesserne [25]. Det er dette særkende, der giver anledning til problemet med de retsakter, som Unionen vedtager i perioden fra datoen for undertegnelse af tiltrædelsestraktaterne og -akterne og datoen for deres ikrafttrædelse, hvis vedtagelse kan være betinget af udvidelsen, og som følgelig offentliggøres før

23 — Jf. bl.a. R. Barents: *The Autonomy of Community Law*, Kluwer, 2004, D. Simon: »Les fondements de l'autonomie du droit communautaire«, i *Droit international et droit communautaire – Perspective actuelles*, 33ème Colloque de la société française pour le droit international, Pedone, 2000, s. 207.

24 — Der findes ingen definition af acquis'et, selv om begrebet anvendes i traktaterne. I den fælles erklæring om den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, vedtaget af de befuldmægtigede og knyttet som bilag til akt vedrørende vilkårene for Kongeriget Norges, Republikken Østrigs, Republikken Finlands og Kongeriget Sveriges tiltrædelse og tilpasningerne af de traktater, der danner grundlag for Den Europæiske Union (EFT 1994 C 241, s. 381, og EFT 1995 L 1, s. 1), er »acquis communautaire« imidlertid defineret som »rettighederne og forpligtelserne i forbindelse med Unionen og dens institutionelle ramme«.

25 — Det drejer sig om et forholdsvis specielt problem set ud fra synspunktet traktatret, som navnlig er klart forskellig fra det mere udbredte problem vedrørende foreløbig anvendelse af traktaterne, jf. i den forbindelse artikel 218, stk. 5, TEUF (tidligere artikel 300, stk. 2, EF), som fastlægger Rådets mulighed for på forslag af forhandleren at vedtage en beslutning om foreløbig anvendelse af en traktat inden ikrafttrædelsen. Om dette emne jf. bl.a. A. Geslin A: *La mise en application provisoire des traités*, Pedone, 2005; D. Verwey: *The european Community, the European Union and the International Law of Treaties*, T.M.C. Aser Press, 2004, s. 124 ff., D. Mathy: »Commentaires de l'article 24 des conventions de Vienne de 1969 et 1986«, i O. Corten og P. Klein: *la Convention de Vienne sur le droit des traités*, Bruylant, 2006, bind 1, s. 1045, R. Lefeber: »The provisional Application of Treaties«, i J. Klabbers og R. Lefeber: *Essays on the Law of Treaties. A Collection of Essays in Honour of Bert Vierdag*, Nijhoff, 1998, s. 81, D. Vignes: *Une notion ambiguë: la mise en application provisoire des traités*, AFDI, 1972, s. 181.

tiltrædelsen faktisk er sket, uden i øvrigt nødvendigvis at være i kraft før denne dato. Selv om tiltrædelsestraktaterne og -akterne selv ex ante kan fastlægge [26] indholdet og virkningerne af en sådan lovgivningsmæssig aktivitet, synes det imidlertid klart, at disse muligheder helt åbenlyst er ganske begrænsede.

28. Med dette fænomen har vi at gøre med afledt EU-ret, som finder anvendelse såvel på gamle som på nye medlemsstater, uden at de sidstnævnte dog har »deltaget« i udarbejdelsen af den [27].

29. Den beføjelse, der er givet EU-institutionerne ved bestemmelser som tiltrædelsestraktatens artikel 2, stk. 3, til at vedtage afledte retsakter i perioden fra datoen for undertegnelse af den pågældende traktat og til dens ikrafttræden, medfører, at to grupper medlemsstater behandles ulige. Den første gruppe består af de stater, der allerede er medlemmer på datoen for vedtagelsen af de pågældende akter, og som derfor har deltaget i udarbejdelsen af dem, og den anden består af stater, der endnu ikke er medlemmer, og som derfor ikke har kunnet deltage i udarbejdelsen af dem [28].

30. Det skal i denne henseende understreges, at tanken om en retsunion, der er udtryk for retsstaten som værdi, ikke blot indebærer, at de grundlæggende rettigheder iagttages, og at institutionerne er undergivet kontrol med, at deres retsakter er forenelige med Unionens forfatningsmæssige grundlag, som består af traktaterne [29] og de almindelige retsgrundsætninger [30], men også indebærer demokratisk

26 — Denne mulighed er ikke sjælden i EU-ret. Man fandt allerede bestemmelser svarende til artikel 2, stk. 3, i tiltrædelsestraktaten af 2004, der navnlig danner grundlag for forordning nr. 60/2004 i tiltrædelsestraktaterne af 1994 (Republikken Østrig, Republikken Finland, Kongeriget Sverige; artikel 2, stk. 3) og i tiltrædelsestraktaten af 1985 (Kongeriget Spanien og Republikken Portugal; artikel 2, stk. 3). Tiltrædelsestraktaten af 2005 (Republikken Bulgarien og Rumænien, artikel 4, stk. 3) indeholder samme type bestemmelser. Jf. ligeledes afgørelse truffet af Rådet for De Europæiske Fællesskaber den 11.6.1985 om Kongeriget Spaniens og Republikken Portugals tiltrædelse af Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab (EFT 1985 L 302, s. 5). Tiltrædelsestraktaterne af 1972 (Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland) og af 1979 (Republikken Grækenland) indeholdt derimod ingen tilsvarende bestemmelser. Uden at gå i detaljer skal der erindres om, at Domstolen ligeledes har skullet tage stilling til bestemmelser, der, ganske vist på en anden måde, indebar de samme betænkeligheder, jf. navnlig dom af 2.10.1997, sag C-259/95, Parlamentet mod Rådet, Sml. I, s. 5303. Bestemmelser af denne art synes således at være frugten af den righoldige praksis med udarbejdelse og gennemførelse af tiltrædelsesaftaler, der er samlet i EU-institutionerne, uanset grundene til, at de er indføjet i tiltrædelsestraktaterne. Deres vigtigste mål er at gøre det muligt for EU-institutionerne at træffe de udtømmende opregnede foranstaltninger, der er nødvendige for tiltrædelsen, men som ikke har kunnet vedtages før undertegnelsen af tiltrædelsestraktaten og -akterne og således indgå i acquis'et.

27 — Det fremherskende træk ved afledt ret, der bliver vedtaget på denne måde, er, at de nye medlemsstater ikke kan »deltage« i dens udarbejdelse, selv om de er de vigtigste adressater. I tiltrædelsesakterne er der ganske vist altid draget omsorg for at fastsætte særlige vedtagelsesprocedurer for visse afgørelser og andre foranstaltninger, der skal træffes i perioden forud for tiltrædelsen. Disse procedurer, som hovedsagelig giver de stater, der er kandidater til tiltrædelse, ret til at blive konsulteret, er imidlertid ikke til hinder for, at de sidstnævnte ikke »deltager« i vedtagelsen af foranstaltninger, som i øvrigt ikke er formelt godkendte i henhold til regelværket. Jf. i det foreliggende tilfælde »Informations- og konsultationsprocedure for vedtagelse af visse afgørelser og andre foranstaltninger, der skal træffes i perioden forud for tiltrædelsen«, der er vedlagt som bilag til tiltrædelsesakterne af 2003 (EUT 2003 L 236, s. 987).

28 — Det bemærkes i denne henseende, at i dom af 10.6.2009, sag T-257/04, Polen mod Kommissionen, Sml. II, s. 1545, præmis 235, fastslog Retten, at Republikken Polen kun havde deltaget som observatør i vedtagelsen af Kommissionens forordning (EF) nr. 1972/2003 af 10.11.2003 om overgangsforanstaltninger for samhandelen med landbrugsprodukter som følge af Tjekkiets, Estlands, Cyperns, Letlands, Litauens, Ungarns, Maltas, Polens, Sloveniens og Slovakiets tiltrædelse (EUT L 293, s. 3).

29 — For at bruge et af retsfællesskabets og efterfølgende retsunionens kriterier, som Domstolen gentagne gange har erindret om siden dommen i sagen Les Verts mod Europa-Parlamentet, præmis 23. Jf. ligeledes dom af 10.7.2003, sag C-15/00, Kommissionen mod BEI, Sml. I, s. 7281, præmis 75, af 18.1.2007, sag C-229/05 P, PKK og KNK mod Rådet, Sml. I, s. 439, præmis 109, og af 3.9.2008, forenede sager C-402/05 P og C-415/05 P, Kadi og Al Barakaat International Foundation mod Rådet og Kommissionen, Sml. I, s. 6351, præmis 281, samt dommen i sagen E og F, præmis 24.

30 — Jf. bl.a. dom af 25.7.2002, sag C-50/00 P, Unión de Pequeños Agricultores mod Rådet, Sml. I, s. 6677, præmis 38, og af 5.10.2006, sag C-232/05, Kommissionen mod Frankrig, Sml. I, s. 10071, præmis 57.

vedtagelse af afledt EU-ret, hvilket indebærer lige deltagelse af alle medlemsstaterne [31], uanset om det sker direkte via Europa-Parlamentets medlemmer eller via repræsentanter for medlemsstaterne i Det Europæiske Råd eller Rådet [32], eller indirekte ved delegation af Rådets kompetencer [33] eller nu Parlamentets og Rådets kompetencer [34].

31. Det skal imidlertid understreges, at fremtidige medlemsstaters manglende deltagelse i udarbejdelsen af retsakter, der vedtages under disse særlige betingelser, ganske vist, således som det er tilfældet i denne sag, kan legitimeres af primærretten, i den aktuelle sag tiltrædelsestraktaten og/eller tiltrædelsesakterne [35]. I tiltrædelsestraktaterne og -akterne kan det fuldt gyldigt bestemmes, at der skal vedtages retsakter, der finder anvendelse i alle medlemsstaterne, nye som gamle, selv om de nye ikke har kunnet deltage i deres vedtagelse, eftersom sidstnævnte samtykker heri ved at undertegne og derefter ratificere de nævnte traktater og akter.

32. Dette sidstnævnte særkende kan man uden videre acceptere, da det følger af »sagens natur« [36]. Opgaven med at forklare manglen på retsmidler, der giver nye medlemsstater mulighed for at få retsakter, der er vedtaget under sådanne betingelser, prøvet ved en domstol, er derimod at klart vanskeligere at forklare.

33. Det er åbenbart, at de »forestående« medlemsstater ikke – uanset på hvilken måde – kan bidrage til skabelsen af EU-retten, navnlig ikke via deres repræsentanters tilstedeværelse i Rådet, så længe de ikke effektivt er medlemmer af Unionen.

34. I den foreliggende sag er der imidlertid ikke tale om denne ulighed over for de omhandlede traktater, men derimod om en ulighed, der følger af, at de nye medlemsstater ikke under samme betingelser som de gamle medlemsstater kan udnytte de søgsmålsadgange til prøvelse af de således vedtagne retsakter, når søgsmålsfristerne til prøvelse af disse retsakter er udløbet på det tidspunkt, hvor de faktisk bliver medlemsstater, alene på grund af datoen for akternes offentliggørelse [37].

31 — Artikel 4, stk. 2, TEUF.

32 — Jf. ligeledes i den forbindelse punkt 6 og fodnote 5 i generaladvokat Poiares Maduros forslag til afgørelse af 26.3.2009 i sagen, der lå til grund for dommen i sag C-411/06, Kommissionen mod Parlamentet og Rådet, Sml. 2009 I, s. 7585.

33 — På grundlag af artikel 202 EF. Det er tilstrækkeligt at henvise til de dokumenter, der regulerede komitologi; Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28.6.1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen (EFT L 184, s. 23), jf. ligeledes aftalen mellem Europa-Parlamentet og Kommissionen om gennemførelsesbestemmelser til Rådets afgørelse 1999/468/EF om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen, som ændret ved afgørelse 2006/512/EF (EUT 2008 C 143, s. 1, og berigtigelse i EUT C 154, s. 24). Jf. bl.a. J.-C. Piris: »La comitologie: vers l'épilogue d'une longue saga«, i *Chemins d'Europe, Mélanges en l'honneur de Jean-Paul Jacqué*, Dalloz, 2010, s. 547, J.-P. Jacqué: »L'éternel retour – Réflexions sur la comitologie«, i *Mélanges en hommage à Jean-Victor Louis*, éditions de l'ULB, 2003, s. 211, K. Lenaerts og A. Verhoeven: *Towards a Legal Framework for Executive Rule-Making in the EU? The Contribution of the New Comitology Decision*, CML Rev., 2000, s. 645.

34 — Det skal påpeges, at artikel 291 TEUF fuldstændig har ændret Kommissionens udøvelse af dens gennemførelsesbeføjelser. Jf. i den forbindelse Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16.2.2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser (EUT L 55, s. 13), som ophæver afgørelse 1999/468. Jf. P. Craig: *Delegated Acts, Implementing acts and the new Comitology Regulation*, European Law Review, 2011, nr. 5, s. 671, A. Edenharter: *Die Komitologie nach dem Vertrag von Lissabon: Verschiebung der Einflussmöglichkeiten zugunsten der EU-Kommission*? Die öffentliche Verwaltung, 2011, s. 645.

35 — Det skal blot bemærkes, at Domstolen har fastslået, at protokoller og bilag til en tiltrædelsesakt er primærretlige regler, som kun – medmindre tiltrædelsesakten bestemmer andet – kan suspenderes, ændres eller ophæves efter de fremgangsmåder, der er fastsat i de oprindelige traktater, jf. dom af 11.9.2003, sag C-445/00, Østrig mod Rådet, Sml. I, s. 8549, præmis 62. Retten har for sin del fastslået, at en bestemmelse i en tiltrædelsesakt kan benyttes som hjemmel for vedtagelsen af lovgivningsforanstaltninger, jf. Rettens dom af 11.9.2002, sag T-70/99, Alpharma mod Rådet, Sml. II, s. 3495, præmis 106-107.

36 — Som baron de la Brède plejede at sige; Montesquieu, *De l'esprit des lois*, 1748.

37 — Søgsmålsretten er således undergivet tilfældet, da den er betinget af den tilfældige omstændighed, som tidspunktet for aktens offentliggørelse udgør.

35. Der skal i denne henseende tages udgangspunkt i det princip, som nu er nedfældet i artikel 4, stk. 2, TEU, hvorefter »Unionen respekterer medlemsstaternes lighed over for traktaterne«, hvilket under alle omstændigheder udelukker ubegrundede uligheder mellem medlemsstaterne [38]. Det er imidlertid ikke let at finde en begrundelse for den ulighed, der følger af, at en medlemsstat, der ligesom enhver anden medlemsstat er forpligtet til at efterkomme en retsakt, kun kan acceptere den pågældende retsakt, med udelukkelse af enhver anden mulighed.

36. I en situation som den foreliggende har de gamle medlemsstater nemlig på den ene eller den anden måde »deltaget« i udarbejdelsen af de under disse betingelser vedtagne retsakter, og de kan i deres egenskab af privilgerede søgsmålsberettigede direkte anlægge sag til prøvelse af de pågældende retsakter på grundlag af artikel 230, stk. 2, EF under overholdelse af de i artikel 230, stk. 5, EF fastsatte frister. De nye medlemsstater, som nødvendigvis har været frataget enhver mulighed for deltagelse i udarbejdelsen af de pågældende retsakter, er derimod i ligeså høj grad frataget enhver mulighed for i denne egenskab at anlægge sag til prøvelse af disse retsakter. Tidligere benyttede man udtrykket »ukase« til at beskrive retsakter, der blev vedtaget og gennemført under sådanne betingelser. En retsakt, der kun kan adlydes, må imidlertid anses for at være fremmed for tanken om en retsunion. Selv om – meget generelt sagt – deltagelse i udarbejdelsen af en retsakt ikke kan garanteres alle de medlemsstater, som en retsakt er rettet til, er den oprindelige tanke om en retsunion til hinder for, at enhver adgang til prøvelse af den nævnte retsakt er udelukket.

37. Man kan ganske vist principielt uden videre tilslutte sig, at tiltrædelsestraktaterne og -akterne udtrykkeligt fastsætter særlige bestemmelser vedrørende søgsmålsadgange og inden for visse rammer begrænsninger af disse adgange.

38. Tanken om en retsunion indebærer derimod, at det ikke – i hvert fald i mangel af udtrykkelige primærretlige bestemmelser – er muligt at fratage de nye medlemsstater, der er adressater for retsakter, der er vedtaget i perioden fra datoen for undertegnelsen til datoen for ikrafttrædelsen af de traktater og akter, der fastslår deres tiltrædelse, enhver søgsmålsadgang. Tanken om en retsunion indebærer, at de nævnte medlemsstater i denne egenskab og regnet fra det tidspunkt, hvor de opnår denne egenskab, har mulighed for inden for en rimelig frist at anfægte den for den udvidede Union gældende afledte ret, som de ikke har kunnet deltage i udarbejdelsen af.

39. De skal i øvrigt have denne mulighed i deres egenskab af medlemsstater og ikke kun i deres egenskab af juridiske personer [39] eller tredjestater.

40. For det første er det nemlig i deres egenskab af »forestående« medlemsstater, at de berøres af disse retsakter og ikke i deres egenskab af juridiske personer eller tredjestater, og det er i deres egenskab af medlemsstater og på betingelse af, at de faktisk er blevet medlemmer, at de pågældende retsakter finder anvendelse på dem [40]. Disse retsakters bestemmelser vedrører dem således grundlæggende som medlemsstater, og det er i denne egenskab, at de skal kunne udnytte søgsmålsadgangene.

38 — Det bemærkes, at Domstolen allerede har haft anledning til at forkaste en af en ny medlemsstat foreslået fortolkning af en tiltrædelsesakts bestemmelser, fordi de »ville [...] føre til uantagelige konsekvenser for medlemsstaternes ligestilling i forhold til visse regler, der er væsentlige for fællesmarkedets funktion«, jf. dommen af 29.3.1979 i sagen Kommissionen mod Det Forenede Kongerige, præmis 9.

39 — Som Domstolen har fastslået vedrørende Europa-Parlamentets aktive legitimation, er »systemet« i artikel 230, stk. 4, EF »uegnet« for et annullationssøgsmål, som rejses af en medlemsstat, jf. dom af 22.5.1990, sag C-70/88, Parlamentet mod Rådet, Sml. I, s. 2041, præmis 14.

40 — Jf. analogt dom af 5.12.2000, sag C-477/98, Eurostock, Sml. I, s. 10695, præmis 58, og af 22.6.2011, sag C-346/09, Denkavit Nederland m.fl., Sml. I. s. 5517, præmis 65 og 66.

41. For det andet skal de pågældende nye medlemsstater have ret til at anlægge søgsmål som omhandlet i artikel 230 EF på de samme betingelser som de øvrige medlemsstater, for hvem disse betingelser følger af, at de har »deltaget« i udarbejdelsen af EU-retten, på lige fod med de gamle medlemsstater. Der skal i den forbindelse tages hensyn til, at det ikke er tilfældigt, at medlemsstaterne [41], ligesom Parlamentet [42], Rådet og Kommissionen [43], har en »priviliteret« søgsmålskompetence, således som det er beskrevet i den juridiske litteratur.

42. Det følger heraf, at en fortolkning af artikel 230 EF, som fører til, at den af Republikken Polen anlagte sag til prøvelse af forordning nr. 60/2004 afvises alene af den grund, at den blev anlagt efter udløbet en frist på to måneder efter datoen for forordningens offentliggørelse, må anses for at være i strid med værdien om retsstaten og med princippet om medlemsstaternes lighed over for traktaterne [44].

43. Følgelig må den af Republikken Polen fremførte argumentation inden for rammerne af dens andet og tredje anbringende tages til følge, og den anfægtede kendelse ophæves, uden at det er fornødent at tage stilling til de øvrige anbringender.

44. Tilbage er at undersøge det ikke ubetydelige spørgsmål om, hvilke løsninger Domstolen råder over for at afhjælpe den skade, som en fortolkning af traktaterne, der udelukker en ny medlemsstats søgsmålsadgang til prøvelse af retsakter, der vedtages og offentliggøres i perioden fra datoen for undertegnelse til datoen for ikrafttrædelse af den traktat og den akt, der fastslår deres tiltrædelse, således kan forvolde på værdien om retsstaten og princippet om medlemsstaternes lighed over for traktaterne og en medlemsstats privilegerede ret til effektiv domstolsbeskyttelse i en situation som den foreliggende.

45. Som generaladvokat Poiares Maduro har anført i sit forslag til afgørelse i sagen Polen mod Rådet [45], synes Domstolen at kunne vælge mellem to løsninger, den første en fortolkning praeter legem og den anden en fortolkning secundum legem.

46. Selv om det må anerkendes, at Domstolen kan vælge den førstnævnte mulighed, således som generaladvokat Poiares Maduro foreslog i sit forslag til afgørelse i sagen Polen mod Rådet [46], er jeg dog tilbøjelig til at vælge den anden mulighed, der henviser til traktaternes ånd og system på linje med de domme, hvori Domstolen først fastslog Europa-Parlamentets passive kompetence [47] og derefter dens aktive kompetence [48].

47. Det skal for en god ordens skyld erindres om, at i dommen i sagen Les Verts mod Europa-Parlamentet stod Domstolen over for spørgsmålet, om retsakter vedtaget af Europa-Parlamentet kunne gøres til genstand for et annullationssøgsmål på grundlag af artikel 173 i EØF-traktaten [49], til trods for, at denne bestemmelse på daværende tidspunkt kun omhandlede Rådets og Kommissionens retsakter.

41 — Jf. bl.a. dom af 12.7.1979, sag 166/78, Italien mod Rådet, Sml. s. 2575, præmis 5 og 6, og af 23.2.1988, sag 131/86, Det Forenede Kongerige mod Rådet, Sml. s. 905, præmis 6.

42 — Siden Nicetraktatens ikrafttrædelse.

43 — Jf. bl.a. dom af 26.3.1987, sag 45/86, Kommissionen mod Rådet, Sml. s. 1493, præmis 3, og af 21.1.2003, sag C-378/00, Kommissionen mod Parlamentet og Rådet, Sml. I, s. 937, præmis 28.

44 — Det skal i denne henseende tilføjes, at den ret til effektiv domstolsbeskyttelse, som således skal indrømmes en ny medlemsstat i en situation, som den Republikken Polen befinder sig i med hensyn til forordning nr. 60/2004, ikke kan relativeres på grundlag af dom af 18.10.2007, sag C-299/05, Kommissionen mod Parlamentet og Rådet, Sml. I, s. 8695, præmis 29 og 30, som Retten har anvendt i sin dom i sagen Polen mod Kommissionen, præmis 69-73, og som var genstand for appel i sag C-335/09 P, Polen mod Kommissionen. En sådan ret til effektiv domstolsbeskyttelse kan nemlig ikke være betinget af den nødvendigvis tilfældige karakter af de ændringer, som institutionerne eventuelt foretager af deres retsakter.

45 — Punkt 54-60.

46 — Jf. punkt 59. Da den nye medlemsstat kun påvirkes af fællesskabsretsakten på betingelse af og regnet fra tiltrædelsestraktatens og -aktens ikrafttrædelse, kan den søgsmålsfrist, der er fastlagt i artikel 230, stk. 5, EF, ikke begynde at løbe før denne ikrafttrædelse.

47 — Dommen i sagen Les Verts mod Europa-Parlamentet, præmis 23-26.

48 — Dom af 22.5.1990, Parlamentet mod Rådet, præmis 11-27.

49 — Tidligere artikel 230 EF, nu artikel 263 TEUF.

48. Med udgangspunkt i tanken om retsfællesskabet og under anerkendelse af traktaterne som det »forfatningsmæssige grundlag« fastslog Domstolen, at en fortolkning af artikel 173 i EØF-traktaten, som udelukker domstolsprøvelse af Parlamentets retsakter, der er vedtaget inden for traktatens område, ville føre til et resultat, der både ville være i strid med traktatens ånd som udtrykt i artikel 164 i EØF-traktaten [50] og med dens system, navnlig for så vidt som sådanne retsakter kan gøre indgreb i medlemsstaternes eller de øvrige institutioners kompetencer eller indebære en overskridelse af grænserne for udstederens kompetencer, såfremt der ikke var adgang til at lade dem prøve ved Domstolen. Domstolen konkluderede, idet den på dette punkt fulgte generaladvokat Mancinis forslag til afgørelse [51], at annullationssøgsmål anlagt til prøvelse af Europa-Parlamentets retsakter kunne antages til realitetsbehandling, for så vidt som de sidstnævnte tilsigter at have retsvirkninger over for tredjemand.

49. Som generaladvokat Poiares Maduro mindede om i punkt 27 i sit forslag til afgørelse i sagen Polen mod Rådet [52], til trods for, at Europa-Parlamentet hverken havde søgsmålskompetence med hensyn til annullationssøgsmål i henhold til artikel 173 i EØF-traktaten eller til artikel 146 i EKSF-traktaten, anerkendte Domstolen – ud fra den betragtning, at den opgave, som artikel 164 i EF-traktaten pålagde den, forpligtede den til at sikre opretholdelsen af den institutionelle ligevægt, der var fastlagt i traktaten, og følgelig til at sikre adgang til domstolsprøvelse af overholdelsen af Parlamentets beføjelser – således på visse betingelser [53] denne institutions adgang til at anlægge annullationssøgsmål til prøvelse en retsakt fra Rådet eller Kommissionen, og Domstolen udvidede herved sin oprindelige retspraksis [54]. Domstolen fastslog således, at den »processuelle lakune«, der var skabt ved den omstændighed, at der ikke fandtes en bestemmelse om Parlamentets adgang til domstolsprøvelse, ikke kunne »gå forud for det grundlæggende hensyn, der er forbundet med at opretholde og overholde den institutionelle ligevægt« [55].

50. Domstolen har således i begge tilfælde foretrukket en fortolkning praeter legem af traktaterne, eftersom det ikke var muligt på anden måde at garantere retten til en effektiv domstolsprøvelse – som er et væsentligt element i en retsunion – for alle i forhold til Parlamentets retsakter, som dels kan have retsvirkninger over for de berørte personer, dels har betydning for Parlamentets ret til effektiv domstolsbeskyttelse i relation til de øvrige institutioners retsakter, der kan skade dets prærogativer og dermed den institutionelle ligevægt.

51. Hertil kommer, at fortolkningen praeter legem navnlig er oplagt, når den udgør det eneste gyldige svar på et spørgsmål, der ikke er omhandlet i traktaterne, og som grundlæggende sætter spørgsmålstegn ved en af Unionens værdier som opregnet i artikel 2 TEU [56].

52. Princippet om medlemsstaternes lighed over for traktaterne i forbindelse med værdien om retsstaten fører til, at de nye medlemsstater skal anerkendes en ret til effektiv domstolsbeskyttelse af retsakter vedtaget af Unionens institutioner under omstændigheder som de i denne sag foreliggende. Under hensyn til kravene om retssikkerhed må denne ret til effektiv domstolsbeskyttelse, i mangel af en udtrykkelig bestemmelse og analogt med bestemmelserne i artikel 230, stk. 5, EF, være undergivet den frist, der er fastsat i denne bestemmelse, regnet fra datoen for den nævnte tiltrædelsestraktats ikrafttræden.

50 — Tidligere artikel 220 EF, nu optaget i artikel 19 TEU.

51 — Jf. punkt 6 og 7 i forslag til afgørelse i sagen Les Verts mod Parlamentet.

52 — Punkt 55.

53 — Søgsmålet kunne kun antages til realitetsbehandling i det omfang det kun var rettet mod beskyttelsen af Europa-Parlamentets prærogativer og kun var baseret på anbringender vedrørende krænkelse af disse.

54 — Domstolen havde i dom af 27.9.1988, sag 302/87, Parlamentet mod Rådet, Sml. s. 5615, præmis 26-28, fastslået, at den ikke på grundlag af de på daværende tidspunkt gældende bestemmelser kunne anerkende en søgsmålskompetence for Europa-Parlamentet i modsætning til det af generaladvokat Damon konkluderede.

55 — Dom af 22.5.1990, Parlamentet mod Rådet, præmis 26.

56 — V. Constantinesco: »the ECJ as a Law-Maker: praeter aut contra legem«, i D. O'Keefe (ed.), *Judicial Review in European Union Law, Liber Amicorum in Honour of Lord Slynn of Hadley*, Kluwer Law International, 2000, s. 73.

IV – Om sagen til prøvelse af forordning nr. 60/2004

53. Det følger af artikel 61, stk. 1, i statutten for Domstolen, at hvis appellen er begrundet, kan Domstolen enten selv træffe endelig afgørelse, hvis sagen er moden til påkendelse, eller hjemvise den til Retten til afgørelse.

54. Domstolen råder over de nødvendige oplysninger til at træffe endelig afgørelse om den formalitetsindsigelse, som Kommissionen gjorde gældende under sagen for Retten[57], men dette er derimod ikke tilfældet for så vidt angår realitetsbehandlingen af Republikken Polens søgsmål.

55. Det fremgår af det ovenstående, at Republikken Polens søgsmål, der blev anlagt ved stævning indleveret til Rettens justitskontor den 28. juni 2004, ikke blev anlagt for sent, og at Kommissionens formalitetsindsigelse, inden for rammerne af hvilken den kun påberåbte sig forældelse, derfor skal forkastes, og at Republikken Polens sag således skal antages til realitetsbehandling.

56. Republikken Polen har desuden anmodet Domstolen om, i henhold til artikel 61 i statutten for Domstolen, at træffe endelig afgørelse om realiteten i sagen anlagt til prøvelse af forordning nr. 60/2004, og har formelt nedlagt påstand om annullation af artikel 5, artikel 6, stk. 1-3, artikel 7, stk. 1, og artikel 8, stk. 2, litra a), i den nævnte forordning. Den mener således, at sagen er moden til påkendelse, og påberåber sig i den forbindelse sammenfaldet mellem de klagepunkter, der er fremført i den foreliggende sag, og dem, der blev fremført i sagen Polen mod Kommissionen. Den har ligeledes præciseret, at den i det hele opretholder samtlige anbringender, der blev fremført i første instans, såvel i stævningen som i replikken.

57. Da Retten afviste sagen anlagt til prøvelse af forordning nr. 60/2004 i det hele uden at prøve de af Republikken Polen fremførte anbringender[58], skal denne sag følgelig hjemvises til Retten til afgørelse for så vidt angår Republikken Polens påstand om annullation af forordning nr. 60/2004[59].

V – Forslag til afgørelse

58. Jeg foreslår følgelig Domstolen at træffe følgende afgørelse:

»1) Kendelsen afsagt den 10. juni 2009 af Den Europæiske Unions Ret i sag T-258/04, Polen mod Kommissionen, ophæves.

2) Den formalitetsindsigelse, der er fremsat af Europa-Kommissionen for Den Europæiske Unions Ret, forkastes.

3) Sagen hjemvises til Den Europæiske Unions Ret til afgørelse for så vidt angår Republikken Polens påstand om annullation af artikel 5, artikel 6, stk. 1-3, artikel 7, stk. 1, og artikel 8, stk. 2, litra a), i Kommissionens forordning (EF) nr. 60/2004 af 14. januar 2004 om overgangsforanstaltninger for sukker som følge af Tjekkiets, Estlands, Cyperns, Letlands, Ungarns, Maltas, Polens, Sloveniens og Slovakiets tiltrædelse af Den Europæiske Union.

4) Afgørelsen om sagens omkostninger udsættes.«

57 — Jf. bl.a. dom af 15.5.2003, sag C-193/01 P, Pitsiorlas mod Rådet og ECB, Sml. I, s. 4837, præmis 32, af 17.7.2008, sag C-521/06 P, Athinaïki Techniki mod Kommissionen, Sml. I, s. 5829, præmis 66, af 9.7.2009, sag C-319/07 P, 3F mod Kommissionen, Sml. I, s. 5963, præmis 99, og af 18.11.2010, sag C-322/09 P, NDSHT mod Kommissionen, Sml. I, s. 11911, præmis 65 og 66.

58 — Jf. i denne retning bl.a. dom af 16.12.2010, sag C-362/09 P, Athinaïki Techniki mod Kommissionen, Sml. I, s. 6237, præmis 79, af 21.7.2011, sag C-506/08 P, Sverige mod MyTravel og Kommissionen, Sml. I, s. 6237, præmis 126, og af 13.10.2011, forenede sager C-463/10 P og C-475/10 P, Deutsche Post og Tyskland mod Kommissionen, Sml. I, s. 9639 , præmis 81 og 82.

59 — Den omstændighed, at Retten allerede har truffet afgørelse om gyldigheden af forordning nr. 60/2004/EF i forbindelse med en formalitetsindsigelse, der blev fremsat i en anden sag (dom af 2.10.2009, forenede sager T-300/05 og T-316/05, Cypern mod Kommissionen, Sml. II, s. 192*, præmis 43-153), kan trods ligheden af nogle af de fremførte anbringender og argumenter ikke ændre denne konklusion.